

KOIRATANSSIKILPAILUJEN TUOMARIOHJE

Hyväksytty Kennelliitossa 22.4.2010. Voimassa 1.5.2010 alkaen.

Yleistä

Tuomariohjeen tavoitteena on tehdä arvostelusta yhtenäistä ja oikeudenmukaista kaikkia koirakoita kohtaan. Tuomarin on tunnettava kilpailuissa käytettävät säännöt ja tuomariohje, arvostelun on noudatettava sääntöjä ja ohjeita.

Jokainen tuomari arvostelee suorituksen itsenäisesti. Tuomareiden pisteet voivat erota toisistaan, mutta tuomarin on noudatettava valitsemaansa linjaa kaikkien arvostelemiensa koirakoiden kohdalla.

Koiratanssi on laji, jonka tulee ilmentää koirakon positiivista yhteistyötä, luovuutta ja taiteellisuutta. Koiraa vahingoittavia liikkeitä, kovaa käsittelyä tai pakottamista ei tule hyväksyä missään vaiheessa.

Kilpailukirja

Koiralla tulee olla kilpailukirja, jonka koiraa koskevat tiedot vastaava tuomari varmentaa allekirjoituksellaan, kun kilpailukirja otetaan käyttöön.

Kilpailukirjaan merkitään koiran osallistuminen kilpailuun sekä siitä saatu tulos. Vastaava tuomari vahvistaa tuloksen allekirjoituksellaan.

Siirtymävaiheen sääntö 2010-2011

- koira on oikeutettu osallistumaan siihen luokkaan, johon se on saavuttanut kilpailuoikeuden ennen 1.5.2010
- kilpailuoikeuden todistamiseksi on ensimmäisissä kilpailuissa esitettävä vanha kilpailukirja vastaavalle tuomarille, joka vahvistaa oikeuden
- kilpailuoikeutta ylempiin luokkiin ei voi enää todistaa vanhalla kilpailukirjalla 31.12.2011 jälkeen

Kaikkia lajeja koskevat ohjeet

Koirakon suoritus alkaa, kun ohjaaja antaa aloitusmerkin ja päättyy, kun musiikki päättyy. Tuomarin on seurattava esitystä koko tämä aika.

Ohjelman pituus tulee olla 1,5 -4,0 minuuttia.

Koira saa olla ohjelmassa liikkumatta paikallaan korkeintaan noin 10 sekuntia kerrallaan.

Makupaloja tai motivointivälineitä ei saa tuoda kehään.

Koiralla saa olla kilpailuissa suorituksen aikana vain kaulain tai siksi tulkittava asuste, joka saa olla koristeellinenkin. Muunlaiset koiran asusteet eivät ole sallittuja.

Ohjaajan tulee jättää koiran talutin kehän ulkopuolelle.

Ohjaajan on suotavaa pukeutua ohjelmaan sopivalla tavalla.

Apuvälineiden käyttö on sallittu, kunhan ne ovat oleellinen osa ohjelmaa, eikä niitä käytetä koiran painostamiseen tai motivointivälineiden korvikkeena.

Ohjaajan on tuotava oma musiikkinsa kilpailupaikalle. Kilpailun järjestäjä ilmoittaa kilpailukutsussa, minkälaiset äänentoistolaitteet on käytettävissä.

Tuomari huolehtii narttukoirien kiiman tarkistuksesta.

Koirakot saavat tutustua kehään ennen luokan alkua.

Hylkäämiseen johtavia virheitä

- koira karkaa kehästä
- koiran epäasiallinen kohtelu tai fyysinen tai psyykinen rankaiseminen
- makupalojen tai motivointivälineiden tuominen kehään
- koiralla on talutin
- läpi ohjelman jatkuva haukkuminen, joka vaikuttaa myös teknisiin liikesuorituksiin
- koira tekee tarpeensa kehään
- ohjaaja ei noudata voimassa olevia kilpailusääntöjä tai järjestäjän ja tuomarin antamia ohjeita

Hylkääminen edellyttää tuomariston yksimielistä päätöstä.

Arvosanaa alentavia virheitä

- Koira, joka suorituksen aikana useamman kerran lähtee ohjauksesta omille teilleen (=kontakti katkeaa, eikä koira toimi ohjauksen mukaan) kuitenkin kehässä pysyen, voi saada taiteellisesta vaikutelmasta korkeintaan välttävän (alle 70 p) arvosanan. Lievätkin harhailut kehässä alentavat jossakin määrin taiteellisen vaikutelman pisteitä.
- Koiraan ei saa koskea painostavassa tai pakottavassa tarkoituksessa. Mikäli ohjaaja joutuu koskemaan koiraan saadakseen sen suorittamaan jonkun liikkeen, voi taiteellisesta vaikutelmasta saada korkeintaan välttävän (alle 70 p) arvosanan.
- Ohjaajan ärtynyt ohjaustapa, tiukkasävyiset käskyt ja/tai tarpeeton äänenkäyttö yhdistyneenä koiran ilottomaan olemukseen aiheuttavat kaikkien osa-aluearvosanojen alenemista niin, että kokonaisarvosana on korkeintaan välttävä (alle 140 p.)
- Koira, joka haukkuu useamman pitkäkestoisen haukkusarjan tai muuten äänтелеe, voi saada taiteellisesta vaikutelmasta korkeintaan välttävän (alle 70 p) arvosanan. Satunnainenkin toistuva haukahtelu alentaa jossain määrin taiteellisen vaikutelman pisteitä.

Muita mahdollisia arvostelussa huomioitavia virheitä

Alla on vain esimerkkejä virheistä, joihin tuomarin tulee kiinnittää huomioita suoritusta arvostellessaan. Myös muita virheitä voi tapahtua ja jokainen tuomari arvioi itsenäisesti, kuinka virheet vaikuttavat suoritukseen.

- koira ei noudata ohjaajan käskyjä
- koira kieltäytyy suorittamasta liikkeitä
- koiralla on vaikeuksia liikkeiden suorittamisessa
- ohjaajalla on vaikeuksia jatkaa ohjelmaa virhetilanteen jälkeen
- koira on epävarma tai hämmentynyt
- seuraaminen on epätarkkaa
- ohjaajan häiritsevän voimakas käskytyks
- ohjaajan epäasiallinen esiintyminen
- ohjaajan tai koiran hermostuneisuus, joka vie huomion ohjelmasta
- ohjelman vaikeusaste ei ole riittävä tasoluokkaan nähden
- ohjelmassa ei ole riittävästi liikkeitä tasoluokkaan nähden
- ohjelmassa on liian paljon toistoja tai se on pitkästyttävä
- kehää käytetään suppeasti
- liian paljon seuraamista vapaaohjelmassa
- liian paljon liikkeitä HTM-ohjelmassa (Heelwork to Music)
- musiikin vaihteluita ei tuoda esille ohjelmassa
- ohjelmaa ei ole sovitettu musiikin rytmiin ja tyyliin
- ohjaaja tai koira ei liiku musiikin tahtiin
- ohjaajan tai koiran ilmaisu ja esiintyminen eivät vastaa musiikin tunnelmaa
- ohjaajan puvustus ei vastaa ohjelman teemaa

Tulos, arvosanat ja pisteet

Koiran tulos on tuomareiden teknisistä ansioita antamien pisteiden keskiarvon ja taiteellisista pisteistä antaman keskiarvon summa.

- Erinomainen: 190,0-200,0 p.
- Erittäin hyvä: 180,0-189,9 p.
- Hyvä: 160,0-179,9 p.
- Tyydyttävä: 140,0-159,9 p.

- Välttävä: 100,0-139,9 p.
- Puutteellinen: 72,0-99,9 p.
- Riittämätön: 0,0-71,9 p.
- Hylätty: Vaatii aina tuomariston yksimielisen päätöksen.
- "Ei voi arvostella" - tuomarin on mahdollista pidättäytyä arvostelemasta ohjelmaa, joka hänen mielestään on asiaton tai loukkaava. Tällöin tuomarin on myös perusteltava kantansa.

Kunniamaininta

Kunniamaininta (KM) myönnetään koirakolle, joka saavuttaa vähintään 80 pistettä tuomarikeskiarvona sekä teknisistä ansioista että taiteellisesta vaikutelmasta.

Vapaaohjelma (Freestyle)

Kaikenlaiset liikkeet, jotka eivät vahingoita koiraa, ovat sallittuja. Ohjelman tulee sisältää erilaisia koiran ja ohjaajan taitoihin ja tasoluokkaan sopivia liikkeitä. Arvostelussa painotetaan ohjelman kokonaisuutta, ei niinkään yksittäisiä liikkeitä. Ohjelman tulee antaa valittua musiikkia tulkiten tasapainoinen kuva koiran liikunnallisuudesta, tarkkaavaisuudesta ja yhteistyöhalukkuudesta ohjaajan oman liikunnan sulautuessa saumattomasti kokonaisuuteen. Suorituksessa arvostetaan yhteistyötä, tasapainoa ja koiran osaamista esille tuovien liikkeiden taitavaa käyttöä. Koiran ikä, rakenne ja rotutyypit otetaan arvostelussa huomioon.

Tasoluokan noustessa vaatimukset kasvavat. Ylemmissä luokissa liikkeiden määrän tulee kasvaa, ohjauskäsysten muuttua huomaamattomammiksi ja koreografian tasapainon merkitys kasvaa.

Alokasluokka:

- koiran ja ohjaajan välinen kontakti on pääosin hyvä
- ohjelmassa 5-6 liikettä mielellään eri liikeryhmistä

Avoin luokka:

- koiran ja ohjaajan välinen kontakti hyvä
- ohjelmassa n. 10 erilaista liikettä
- liikkeissä jo teknistä vaativuutta, esim. kauko-ohjausta

Voittajaluokka:

- koiran ja ohjaajan välinen kontakti katkeamaton
- ohjelmassa yli 10 liikettä
- mukana teknisesti vaativia liikkeitä
- liikkeissä ja liikeyhdistelmissä oltava omaperäisyyttä
- taiteellisen vaikutelman on tultava selkeästi esiin ohjelmasta

Arvostelu

Maksimipistemäärä on 200, joka jakautuu teknisiin ansioihin (100 p.) ja taiteelliseen vaikutelmaan (100 p.).

Teknisiä ansioita arvioitaessa liikesuoritusten pääpaino on koirassa, mutta myös ohjaajan liikkuminen huomioidaan arvostelussa. Taiteellisessa vaikutelmassa tärkeä tekijä on koirakosta paistava yhdessä tekemisen ilo, kumppanuus ja koiran ilmeinen halukkuus toteuttaa saamiaan ohjeita. Ylimääräiset tekijät (välineet, jotka eivät oleellisesti liity teemaan, haukunnta jne.) pudottavat taiteellisen vaikutelman arvosanaa.

Tekniset ansiot (liikkeiden määrä ja laatu) – 100 pistettä
<i>Liikkeiden määrä – 50 pistettä</i> Liikkeiden määrää arvostellaan lähinnä eri liiketyyppien mukaan, kuten esimerkiksi liikkeessä ja paikallaan, koiran ja ohjaajan yhdessä sekä koiran yksin suorittamat liikkeet muunnoksineen. Seuraamisen ohella on toivottavaa, että ohjelma sisältää liikkeitä eri liikeryhmistä, esim. peruutukset, pyörähdykset, hyyt, ryömimiset, kierimiset, takajaloilla liikkumiset ja tassuliikkeet.
<i>Liikkeiden laatu – 50 pistettä</i> Koiran reaktionopeus, liikkeen suoritustarkkuus ja sujuvuus sekä ohjaajan liikkuminen, kuitenkin huomioiden koiran rotu tai kumman tahansa ikä.
Taiteellinen vaikutelma (yhtenäisyys ja kumppanuus sekä koreografia) – 100 pistettä
<i>Yhtenäisyys ja kumppanuus – 50 pistettä</i> Koirakon työskentelyn harmonia, keskinäinen suhde ja esiintymisen ilo. Koiran ja ohjaajan yhteenkuuluvuus, koirakon ja ohjelman sopivuus musiikkiin.
<i>Koreografia – 50 pistettä</i> Ohjelman tasapaino, rakenne, muoto ja kehän käyttö. Näiden pitää nostaa esille koiran ja ohjaajan yhteistyön vahvuudet.

Seuraaminen musiikin tahdissa (Heelwork to Music eli HTM)

Laji on nimensä mukaisesti seuraamista musiikin tahdissa. Vähintään 75 % ohjelmasta tulee olla seuraamista. Koiran ja ohjaajan välinen etäisyys ei saa missään ohjelman vaiheessa olla enempää kuin kaksi metriä.

Ohjelmassa tulee huomioida enemmän musiikin tulkinta kuin positioiden määrä. Ohjelmasta ei saa jäädä vaikutelmaa, että siihen on sisällytetty kaikki mahdolliset positiot vain siksi, että halutaan näyttää koiran osaavan ne.

Ohjelma, joka sisältää 1-2 laadukasta positiota, ansaitsee korkeammat pisteet kuin ohjelma, jossa on useita epätarkkoja positiota.

Liikkeet eivät saa hallita ohjelmaa vaan huomio tulee olla seuraamisessa. Liikkeitä saa yhdistää ohjelmaan, kunhan ne sopivat musiikkiin ja seuraamista on vähintään 75 % ohjelmasta.

Seuraaminen

Seuraamiseksi luokitellaan seuraavat positiot:

- koira ohjaajan vasemmalla sivulla oikea lapa on yhdensuuntainen ohjaajan vasemman jalan kanssa
- koira ohjaajan oikealla sivulla vasen lapa on yhdensuuntainen ohjaajan oikean jalan kanssa
- koira ohjaajan jalkojen välissä molemmat lavat yhdensuuntaisina ohjaajan jalkojen kanssa
- koira ohjaajan edessä kylki ohjaajaa vasten

- koira ohjaajan takana kylki ohjaajaa vasten
- koiran ja ohjaajan kasvot vastakkaisiin suuntiin, koiran vasen lapa yhdensuuntainen ohjaajan vasemman jalan kanssa
- koiran ja ohjaajan kasvot vastakkaisiin suuntiin, koiran oikea lapa yhdensuuntainen ohjaajan oikean jalan kanssa

Positioiden pitää pysyä samana koko liikkeen ajan – koira ei saa hyppiä, pomppia tai muutoin joutua tavoittelemaan ohjaajaa säilyttääkseen asennon.

Koiran vartalon tulee olla suorassa ja yhdensuuntainen ohjaajaan nähden.

Koiran etu- ja takajalkojen tulee liikkua samassa linjassa, poikkeuksen muodostaa sivuttaisliikkeet.

Koiran on pysyttävä samassa etäisyydessä ohjaajaan nähden kaikissa positioissa.

Koiran tulee seurata ohjaajaa ohjaajan valitsemalla nopeudella.

Tasoluokan noustessa vaatimukset kasvavat. Vaikeutta lisätään vaihtelevilla positioilla, nopeuden ja suunnan vaihdoksilla.

Alokasluokka

- koiran etäisyys ohjaajasta ei saa olla enempää kuin 2 metriä
- vähintään 75 % ohjelmasta on oltava seuraamista
- 1-2 hyvää positiota riittää

Avoin luokka

- koiran etäisyys ohjaajasta ei saa olla enempää kuin 2 metriä
- vähintään 75 % ohjelmasta on oltava seuraamista

Voittajaluokka

- koiran etäisyys ohjaajasta ei saa olla enempää kuin 2 metriä
- vähintään 75 % ohjelmasta on oltava seuraamista
- ohjelmassa edellytetään useita positioita sekä rytmin ja suunnan vaihdoksia

Arvostelu

Maksimipistemäärä on 200, joka jakautuu teknisiin ansioihin (100 p.) ja taiteelliseen vaikutelmaan (100 p.)

Teknisiä ansioita arvioitaessa liikesuoritusten pääpaino on koirassa, mutta myös ohjaajan liikkuminen, sulavuus, rytmin vaihdokset, askellajit jne. huomioidaan arvostelussa. Taiteellisessa vaikutelmassa tärkeä tekijä on koirakosta paistava yhdessä tekemisen ilo, kumppanuus ja koiran ilmeinen halukkuus toteuttaa saamiaan ohjeita. Ylimääräiset tekijät (välineet, jotka eivät oleellisesti liity teemaan, haukunta jne.) pudottavat taiteellisen vaikutelman arvosanaa.

<p>Tekniset ansiot (seuraamisen laatu ja vaikeusaste) – 100 pistettä</p>
<p><i>Seuraamispositioiden ja liikkeiden määrä – 50 pistettä</i> Hyväksyttävien positioiden määrä, liikkeiden määrä, seuraamisen ja liikkeiden suhde, rytmin- ja suunnanvaihdokset.</p>
<p><i>Seuraamisen ja liikkeiden laatu – 50 pistettä</i> Täsmällisyys, positioiden säilyminen koko liikesuorituksen ajan, positioiden vaikeusaste, koiran reaktioherkkyys seurata ohjaajan rytmivaihdoksia. Myös liikkeiden suoritustarkkuus ja sujuvuus, sekä ohjaajan liikkuminen, kuitenkin huomioiden koiran rotu tai kumman tahansa ikä.</p>
<p>Taiteellinen vaikutelma (yhtenäisyys ja kumppanuus sekä koreografia) – 100 pistettä</p>
<p><i>Yhtenäisyys ja kumppanuus – 50 pistettä</i> Koirakon työskentelyn harmonia, keskinäinen suhde ja esiintymisen ilo. Koiran ja ohjaajan yhteenkuuluvuus, koirakon ja ohjelman sopivuus musiikkiin.</p>
<p><i>Koreografia – 50 pistettä</i> Ohjelman tasapaino, rakenne, muoto ja kehän käyttö. Näiden pitää nostaa esille koiran ja ohjaajan yhteistyön vahvuudet.</p>

Erikoiskilpailut

Erikoiskilpailuilla tarkoitetaan esityksiä, joihin voi osallistua useampi ohjaaja ja koira (mm. pariesitys, yksi ohjaaja ja useampi koira tai ryhmäesitys).

Erikoiskilpailujen arvostelussa noudatetaan tuomariohjeita soveltuvin osin. Erikoiskilpailuista ei voi saada kunniamainintaa.